

Zákon o insolvenční ochraně bude více chránit zaměstnance

Tisková zpráva

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) připravilo **novelu zákona č.118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele** (tzn. insolvenční ochrana) a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, která by měla nabýt účinnosti od 1. října 2005. V současné době je nová právní úprava v připomínkovém řízení.

Důvodem pro zpracování novely zákona o insolvenční ochraně, který platí od 1. 7. 2000, je **harmonizace s právem Evropské unie, zohlednění toho, že ČR je členem EU, a také posílení postavení zaměstnanců, kterým jejich zaměstnavatel nevyplácí mzdu.**

Lidé, kterým jejich zaměstnavatel nevyplácí mzdu, se mohou obrátit na úřad práce a požádat o výplatu náhrady mzdových nároků. Aby mohli o tyto prostředky požádat, musí podat u příslušného Krajského soudu na zaměstnavatele návrh na prohlášení konkursu. Soud tuto skutečnost neprodleně oznámí úřadu práce. Jakmile úřad práce dostane písemné oznámení o podání návrhu, má povinnost vyvěsit na své úřední desce oznámení o této skutečnosti. Zároveň tak učiní i MPSV a údaj zveřejní na internetu. Poté může dotčený zaměstnanec přijít na kterýkoli úřad práce a tam si podat žádost o výplatu náhrady mzdových prostředků. Formulář a odbornou pomoc dostane na místě.

V momentě, kdy se s takovou žádostí dostaví první zaměstnanec, vyzve úřad práce zaměstnavatele, aby mu předložil seznam dlužných mzdových nároků, a to nejpozději do 14 dnů. Poté, co ÚP seznam dostane, porovná a posoudí údaje zaměstnance a zaměstnavatele. V případě, že panuje shoda, oznámí úřad práce do 10 dnů poškozenému zaměstnanci - aniž by měl povinnost záležitost dále podrobněji zkoumat, jakým způsobem mu prostředky vyplatí (na účet, složenkou,...).

O vyplacení náhrady mzdových prostředků si může zaměstnanec požádat nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy úřad práce zveřejnil na své úřední desce, že je na zaměstnavatele podán návrh na prohlášení konkursu. Výplatu dlužných mzdových nároků týkajících se téhož zaměstnavatele je možné uplatnit **pouze jednou za tři roky.**

Zaměstnanec si může požádat o vyplacení až tří platů za posledních 6 měsíců, během kterých mu zaměstnavatel nevyplácel mzdu. Měsíčně může zaměstnanec dostat **nejvýše 1,5násobek průměrné mzdy v národním hospodářství**, v současné době 25 376 Kč. Maximální částka za období 3 měsíců může tak činit více než 76 tisíc korun.

Tento postup platí v případě, že zaměstnavatel plní své povinnosti a spolupracuje s úřadem práce a výši zaměstnancem uplatněných mzdových nároků potvrdí.

Pokud nastane případ opačný - zaměstnavatel se vůbec neozve a nereaguje na výzvy, nastane pro všechny zúčastněné situace značně složitější. **Tehdy musí úřad práce použít všechny možné nástroje právního řádu a o žádosti zaměstnance vede správní řízení a postupuje podle správního řádu.** Přes veškerou snahu úřadu práce přimět zaměstnavatele, aby splnil svoji zákonnou povinnost a potvrdil nároky zaměstnance, se to někdy nepodaří. Zaměstnanec pak čeká povinnost svůj uplatněný nárok prokázat, aby o něm úřad práce mohl ve správním řízení rozhodnout. Dotyčný musí kromě existence pracovního vztahu doložit také výši nároku (výši mzdy). Výši příjmu může prokázat například výplatní páskou, potvrzením mzdové účtárny či jinými doklady, které lze považovat za hodnověrné. Pokud zaměstnanec nemůže prokazatelně dokázat, jakou pobíral mzdu, úřad práce mu vyplatí náhradu ve výši minimální mzdy. Rozdíl pak může poškozený uplatnit soudně vůči zaměstnavateli. Pokud soud prohlásí konkurs, pak přímo v konkursním řízení. Celé vyřízení záležitosti se tak značně prodlužuje a komplikuje. **Aby na nečinnost zaměstnavatelů jejich zaměstnanci nedopláceli, počítá novela zákona s tím, že úřady práce budou v takových případech uplatňovat razantnější postup a zákonné sankce.**

Úřady práce mají následnou povinnost uplatnit vyplacené prostředky jako pohledávku státu v konkursním řízení.

V případě, že soud konkurs neprohlásí a rozhodne jinak, pak mají úřady práce povinnost vymáhat vyplacené náhrady od zaměstnavatele.

Pokud zaměstnavatel sám neuhradil úřadu práce finanční prostředky v zákonné lhůtě 3 týdnů, je v prodlení. Po marném uplynutí lhůty, případně na výzvu úřadu práce, je povinen uhradit také úroky z prodlení.